

Хаçлампос N. Фраçкистас

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Ν. ΦΡΑΓΚΙΣΤΑΣ

(1905-1976)

‘Η Έταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν ἐστερήθη δλως ἀπροσδοκήτως τοῦ Προέδρου αὐτῆς καθηγητοῦ Χαραλάμπους Φραγκίστα, τὸν Μάϊον 1976. Πράγματι, ὁ ἐκλιπών Πρόεδρος μετέσχε διὰ τελευταίαν φορὰν εἰς τὴν συνεδρίαν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τὴν 5 Μαρτίου 1976, εἰς τὴν ὅποιαν καὶ ἀνήγγειλεν ὅτι θὰ ἀνεχώρει εἰς Λονδῖνον διὰ νὰ ὑποβληθῇ εἰς νέας ιατρικὰς ἔξετάσεις λόγῳ διαφωνίας τῶν ἐνταῦθα ιατρῶν. Οὐδεὶς ὑπωπτεύθη τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὅτι πράγματι ὁ ἐκλιπών Πρόεδρος θὰ προήδρευε διὰ τελευταίαν φορὰν συνεδρίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Ἐκ Λονδίνου ἐπανῆλθε νεκρὸς διὰ νὰ ταφῇ, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν του, εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, τὴν πόλιν εἰς τὴν ὅποιαν ἐσταδιοδόρμησεν, εἰς τὴν ὅποιαν ἐνυμφεύθη καὶ εἰς τὴν ὅποιαν ἐγκατεστάθη μονίμως. Ὁ ἴδιος φαίνεται ὅτι δὲν εἶχε πολλὰς ἐλπίδας ἐπανόδου ἐκ Λονδίνου, διότι καὶ ὁ ἀποχαιρετισμὸς τὸν δποῖον ἀπηύθυνεν εἰς τὰ παρόντα κατὰ τὴν τελευταίαν ὑπὸ τὴν προεδρίαν του συνεδρίαν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μέλη ἡτο ἀπαισιόδοξος καὶ ἡ διαθήκη τὴν ὅποιαν ἴδιοχείρως ἔγραψεν ἔφερε ἡμερομηνίαν συμπίπτουσαν μὲ τὸν χρόνον τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ τούτου.

‘Ο Χαράλαμπος Φραγκίστας ὑπῆρξεν ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων ἔταιρων τῆς Έταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν καὶ ἐκ τῶν παλαιοτέρων μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Ὡς πρόεδρος διεδέχθη τὸν ἀείμνηστον καθηγητὴν Στίλπωνα Κυριακίδην, ἐκλεγεὶς ως μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως καὶ ἀναδειχθεὶς ως τοιοῦτος κατὰ τὰς ἀρχαιορεσίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς 15 Φεβρουαρίου 1966. Ἐπέπρωτο νὰ παραμείνῃ Πρόεδρος μέχρι τοῦ θανάτου του, ἀφοῦ ἐν τῷ μεταξὺ ἐπανεξελέγῃ κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς 8 Μαρτίου 1970 καὶ τῆς 3 Ιουνίου 1973.

‘Υπὸ τὴν ἰδιότητά του ως Προέδρου τῆς Έταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν, διετέλεσε Πρόεδρος τοῦ Ἰδρύματος Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἴμου (IMXA) μέχρι τὸ 1974, ὅποτε ἀπεμακρύνθη τῆς θέσεως ταύτης διὰ νὰ καταστῇ τὸ Ἰδρυμα τοῦτο ἀνεξάρτητον.

‘Ο Χαράλαμπος Φραγκίστας ἐγεννήθη εἰς τὴν νῆσον Σκίαθον τὸ 1905, καὶ νεώτατος ἐγκατεστάθη εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ως ὑφηγητὴς τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου αὐτῆς. Τὴν Θεσσαλονίκην πλέον οὐδέποτε ἐπρόκειτο νὰ ἐγκαταλείψῃ, διότι εἰς αὐτὴν, ως ἐλέχθη, ἐνυμφεύθη καὶ εἰς αὐτὴν ἐξεδήλωσε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ταφῇ.

Διήνυσε όλα τὰ στάδια τῆς ἀκαδημαϊκῆς του σταδιοδρομίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης καὶ ἀπεχώρησε τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας τὸ 1970, κατόπιν ἀπροβλέπτου μειώσεως τοῦ ὄριου ἡλικίας. Παρ’ ὅλα ταῦτα διετήρησεν ἀκμαίαν τὴν διάθεσιν πρὸς ἐργασίαν, δι’ αὐτὸ δὲ καὶ μαθήματα ἔξηκολούθει νὰ διδάσκῃ καὶ φροντιστήρια νὰ ὁργανώνῃ ὡς ὅμοτιμος καθηγητῆς καὶ τὰ ἐν γένει συνέδρια καὶ τὰς διαφόρους ἐπιστημονικὰς ἐκδηλώσεις τοῦ ἐνδιαφέροντός του νὰ παρακολουθῇ. ‘Υπῆρξεν ἀναμφισβητήτως διάνοια μὲ δξεῖαν νομικὴν κρίσιν καὶ πολυμερῆς. Διότι, ἀνταποκρινόμενος εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ἐδίδαξε πλὴν τοῦ κυρίου μαθήματός του¹ τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, τὰ μαθήματα Ἰδιωτικοῦ Διεθνοῦς, τοῦ Ναυτικοῦ καὶ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου.

Ἐξελέγη δις πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἐπανειλημμένως κοσμήτωρ τῆς Νομικῆς Σχολῆς. Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν τὸν ἐξέλεξεν ἀντεπιστέλλον μέλος αὐτῆς, τὸν ἐτίμησαν δὲ ἐπανειλημμένως πολλαὶ ξέναι ἀκαδημίαι, εἰς τὰς ὁποίας καὶ πολλάκις ἐδίδαξεν.

Ἀνεξαρτήτως τῆς ἐπιστημονικῆς του ἐνασχολήσεως ἐξεδήλωσε ζωηρὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὰ δημόσια πράγματα, δι’ αὐτὸ δὲ καὶ ἐπανειλημμένως μετέσχεν εἰς διαφόρους ὑπηρεσιακὰς Κυβερνήσεις ὡς ὑπουργὸς Γεωργίας, Παιδείας καὶ Βορείου Ἑλλάδος. Ἐξ ἵσου ἡσχολήθη καὶ μὲ τὰ Ἐκκλησιαστικὰ πράγματα. Ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία τὸν ὠνόμασεν “Αρχοντα Μέγαν Ρήτορα καὶ μέλος τοῦ Ἰδρύματος Πατερικῶν Μελετῶν, ἡ δὲ Ἐκκλησία τῆς Ἐλλάδος μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς Νομοκανονικῶν καὶ Δογματικῶν Ὑποθέσεων.

Ἡ Σχολὴ Νομικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπὶ τεσσαρακονταετίαν ὑπηρέτησεν, τὸν ἐτίμησε διὰ τῆς ἐκδόσεως πολυτόμου τιμητικῆς προσφορᾶς ἐπὶ τῇ εἰκοσιπενταετήριδι τῆς καθηγεσίας του.

Αἱ πολλαπλαῖ ἀσχολίαι του δὲν τὸν ἡμπόδισαν νὰ ἀσκῇ τὰ καθήκοντά του ὡς Προέδρου τῆς Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν καὶ προσεπάθει νὰ εἴναι συνεπής εἰς τὰς ὑπηρεσιακὰς ἀνάγκας αὐτῆς, παρ’ ὅλον ὅτι δὲν κατώρθωνε νὰ ἀνταποκρίνεται εἰς αὐτάς, ὅσον τὸ ἐπεθύμει. Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει τὴν ἀγάπην του πρὸς αὐτὴν ἔδειξε καὶ διὰ τῆς διαθήκης του διὰ τῆς ὁποίας κατέλιπεν εἰς αὐτὴν τὸ ἰδιόκτητον ἐπὶ τῆς παραλίας πολυτελές διαμέρισμά του.

Ο καθηγητὴς Φραγκίστας ὑπῆρξε συγγραφεὺς πολυγραφώτατος. Ἡ σχολήθη μὲ δῆλους τοὺς κλάδους τοῦ Δικαίου καὶ εἰς ξένας γλώσσας. Ἐκ τοῦ παρατιθεμένου καταλόγου τῶν δημοσιευμάτων ἀνακύπτει ἀνάγλυφος ἡ τεραστία ἐργατικότης του.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ Ν. ΦΡΑΓΚΙΣΤΑ

- 1927 1. Ζητήματα ἐκ τοῦ νόμου περὶ ἀναζητήσεως τῆς πατρότητος, εἰς Δικαιοσύνην Ε' (1927) σελ. 265-269.
- 1929 2. Grundzüge des griechischen Zivilprozessualen Beweisrechts, ἐν Prozessrechtliche Abhandlungen I Berlin (1929) σελ. 1-26.
- 1930 3. Die Vaterschaftsklage der unehelichen Kinder, ἐν Zeitschrift für ausländisches und internationales Privatrecht III (1929) σελ. 205-221.
4. Zur Testamentsform im internationalen Privatrecht, ἐν Zeitschrift für ausländisches und internationales Privatrecht IV (1930) σελ. 930-938.
- 1931 5. Das Präventionsprinzip in der Zwangsvollstreckung, XI τεῦχος τῶν Beiträge zum Zivilprozess, Mannheim 1931 σελ. 84.
6. Περιορισμός τῆς μαρτυρικῆς ἀποδείξεως λόγῳ ποσοῦ, Ἀθῆναι (1931-1932) σελ. 256.
- 1932 7. Ζητήματα τύπου ἴδιωτικῶν ἐγγράφων, Θεσσαλονίκη (1932) σελ. 61.
- 1933 8. Ἐπισκόπησις νομολογίας ἴδιωτικοῦ διεθνοῦ δικαίου, εἰς Zeitschrift für ausländisches und internationales Privatrecht VII (1933) σελ. 294-305.
- 1934 9. Δικαιοδοσία ἐπὶ διεθνῶν διαφορῶν ἴδιωτικοῦ δικαίου, Θεσσαλονίκη (1934) σελ. 150.
10. Ἐπισκόπησις νομολογίας ἴδιωτικοῦ διεθνοῦ δικαίου, εἰς Ἀρχεῖον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου Α' (1934) σελ. 626-641.
11. Ἡ ἀπώλεια τῆς ἐν Ἑλλάδι κατοικίᾳ τοῦ ἡμεδαποῦ διὰ τῆς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐγκαταστάσεως. Σχόλιον ὑπὸ Ἐφ. Κερκ. 81/1933 εἰς Ἀρχεῖον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου Α' (1934) σελ. 478-485.
12. Ζητήματα ἐκ τῆς ἐκμισθώσεως ἐπικοίνου πράγματος ὑφ' ἐνὸς ἐκ τῶν συγκυρίων. Γνωμοδότησις ἐν Θέμ. ΜΕ (1934) σελ. 739-741.
- 1935 13. Das Ehorecht im Entwurf des griechischen BGB, ἐν Zeitschrift für ausländisches und internationales Privatrecht IX (1935) σελ. 384-403.
14. Ἐπισκόπησις νομολογίας ἴδιωτικοῦ διεθνοῦ δικαίου, εἰς Ἀρχεῖον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου Β' (1935) σελ. 461-472.
15. Ἡ ἐπιρροὴ τῆς ἐπιλογῆς τοῦ μοναχικοῦ βίου ἐπὶ τοῦ γάμου. Σχόλιον ὑπὸ Πρωτ. Θεσσαλονίκης 3640/1934 εἰς ἀρχεῖον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου Β' (1935) σελ. 473-479.
16. Robert Neuner, Grundriss des tschechoslowakischen Zivilprozessrechts (1935). Βιβλιοκρισία εἰς Ἀρχεῖον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου Β' (1935) σελ. 489-491.
17. Περὶ τῆς ἔξουσίας τῶν τακτικῶν δικαστηρίων πρὸς ἔξετασιν τῆς νομιμότητος πράξεως διοικήσεως. Γνωμοδότησις ἐν Θέμ. ΜΣΤ' (1935) σελ. 727-729.
- 1936 18. Θέματα ἐκ τῆς ὑποκαταστάσεως κρατικῶν δργάνων ὑπὸ ἄλλων. Γνωμοδότησις ἐν EEN γ' (1936) σελ. 98.
19. Ἐπισκόπησις νομολογίας ἴδιωτικοῦ διεθνοῦ δικαίου, εἰς Ἀρχεῖον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου Γ' (1936) σελ. 540-548.
20. Ἐπισκόπησις νομολογίας ἴδιωτικοῦ διεθνοῦ δικαίου, εἰς Zeitschrift für ausländisches und internationales Privatrecht X (1936) σελ. 636-648.

21. Περὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ συζύγου ἐπὶ τοῦ διὰ τῶν χρημάτων αὐτοῦ ἀγορασθέντος ὑπὸ τῆς συζύγου ἀκινήτου μετὰ τὸν θάνατον αὐτῆς. Γνωμοδότησις ἐν Θέμ. MZ' (1936) σελ. 169-170.
22. Ζητήματα ἀρμοδιότητος τῶν θρησκευτικῶν δικαστηρίων τῶν ἵστρατητῶν. Σχόλιον ὑπὸ Ἐφ. ἈΘ. 1009/1935 Θέμ. MZ' (1936) σελ. 380-383.
- 1937 23. Ψευδῆς πληρεξόνσιος καὶ ἀντίφασις εἰς ἀποδεδειγμένα πράγματα κατὰ τὴν κήρυξιν τῆς ἀλλοδαπῆς ἀποφάσεως ὡς ἐκτελεστῆς. Σχόλιον ὑπὸ Ἐφ. ἈΘ. 544/1935 εἰς Ἀρχεῖον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου Δ' (1937) σελ. 163-166.
24. Ἐπισκόπησις νομολογίας Ἰδιωτικοῦ διεθνοῦς δικαίου, εἰς Ἀρχεῖον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου Δ' (1937) σελ. 518-529.
25. Ζητήματα ἐκ τοῦ νόμου περὶ βιβλίων διεκδικήσεων. Γνωμοδότησις ἐν Θέμ. MH' (1937) σελ. 121-122.
26. Χαρ. N. Τζωρτζούπολου, Ἐγχειρίδιον τοῦ Οὐσιαστικοῦ Ποινικοῦ Δικαίου Α', (1938). Βιβλιοκρισία ἐν Θέμ. MH' (1937) σελ. 191-192.
27. Περὶ τῆς νομικῆς σημασίας τῆς σιωπῆς ὡς πρὸς τὴν γνησιότητα τῆς ὑπογραφῆς εἰς τινα δίκιην καὶ τῆς ἐπιρροῆς αὐτῆς εἰς ἄλλην δίκην. Γνωμοδότησις ἐν Θέμ. MH' (1937) σελ. 346-347.
28. Ζητήματα τῆς ἐκ τῷ Ἰδιωτικῷ διεθνεῖ δικαίῳ θέσεως τῶν νομικῶν προσώπων. Σχόλιον ὑπὸ Ἐφετ. Θεσ. 75/1937 Θέμ. MH' (1937) σελ. 944-946.
29. Περὶ τῆς προσεπ. κλήσεως τοῦ ὑποχρέου εἰς ἀποζημίωσιν. Γνωμοδότησις ἐν EEN δ' (1937) σελ. 42-43.
30. Περὶ τῶν μαρτύρων τῶν ἔξετασθέντων ἐν ἄλλῃ δίκῃ ὡς τεκμηρίων. Γνωμοδότησις ἐν EEN δ' (1937) σελ. 517.
31. Περὶ τοῦ δεκάτοι τρίτου μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἑταρείας Τροχιοδρόμων καὶ Ἡλεκτροφωτισμοῦ Θεσσαλονίκης. Γνωμοδότησις εἰς EEN δ' (1937) σελ. 567-569 καὶ Δικαστικὴν Θ' (1937) σελ. 540-542.
- 1938 32. Δικονομικὰ θέματα τοῦ διαζυγίου, ἐν EEN ε' (1938), σελ. 273-279.
33. Γ. Στρέϊτ καὶ Π. Βάλληνδα, Ἰδιωτικὸν Διεθνὲς Δίκαιον, (1937). Βιβλιοκρισία εἰς Ἀρχεῖον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου Ε' (1938) σελ. 484-492.
- 1939 34. Συνέπειαι τῆς πλαγίας ἀγωγῆς (Πολ. ΔΙΚ. ἀρθρ. 1025), ἐν Θέμ. N' (1939) σελ. 108-111.
35. Ζητήματα ἐκ διαφορῶν νομισματικῶν νόμων. Γνωμοδότησις ἐν Θέμ. N' (1939) σελ. 395-397.
36. Ὑποκατάστασις εἰς θέσιν ἐπισπεύδοντος, εἰς Τιμητικὸν Τόμον Ζιλήμονος (1939) σελ. 457-483.
37. Ἡ σύμβασις ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ἰδιωτικὸν διεθνὲς δίκαιον. Σύμμικτα Στρέϊτ (1939) σελ. 341-362.
38. Die Gläubigeranfechtung im internationalen Privatrecht, ἐν Zeitschrift für ausländisches und internationales Privatrecht XII (1939) σελ. 452-464.
39. I. Ἀποστολοπούλου, Ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν, Α'. Ειδικαὶ διαδικασίαι, (1939). Βιβλιοκρισία ἐν Θέμ. N' (1939) σελ. 800.
40. Πέρι τῆς ἀφετηρίμις τῶν προθεσμιῶν ἐν περιπτώσει ἀναδημοσιεύσεως τοῦ νόμου καὶ τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ αὐτῶν. Γνωμοδότησις ἐν EEN στ' (1939) σελ. 404-406.
- 1940 41. Δικαστικὴ ἀνεξαρτησία, (1940) σελ. 26.
42. Ἐκπροσώπησις ἀλλοδαπῶν ἀνωνύμων ἑταρειῶν, εἰς Ἀρχεῖον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου Γ' (1940) σελ. 281-298.

43. Περὶ βεβαιώσεως μὴ ἀνταλλαξιμότητος κατὰ τὸν ν. 3250/1934. Γνωμοδότησις ἐν Θέμ. ΝΑ' (1940) σελ. 700-701.
- 1941 44. Περὶ ἀντιρήσεων κατὰ τῆς ὀρκοδοσίας, περὶ τοῦ κύρους δευτέρας δικαιο-πραξίας, συναφθείσης μετ' ἄκυρον πρώτην ὑπὸ ἔλλας συνθήκας, καὶ περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ δεδικασμένου ἐκ ποινικῶν ἀποφάσεων ἐν πολιτικῇ δίκῃ. Γνωμοδό-τησις ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ καθηγητοῦ Π. Ζέπου, ἐν Θέμ. ΝΒ' (1941) σελ. 108-111.
- 1942 45. Νοσηλίων προνόμιον, εἰς Ἀρχεῖον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου Θ' (1942) σελ. 39-53.
46. Ἐκπροσώπησις ἀλλοδαποῦ δημοσίου ἐνώπιον ημεδαπῶν δικαστηρίων. Προ-βλήματα διεθνοῦς δικαιοδοσίας. Σχόλιον ὑπὸ Ἐφ. Πατρ. 414/1935 εἰς Ἀρ-χεῖον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου Θ' (1942) σελ. 348-359.
47. Περὶ τοῦ κύρους ἀναδοχῆς χρέους τῆς συζύγου ὑπὸ τῷ πρόσχημα ὀφειλῆς ἐκ δανείου. Γνωμοδότησις ἐν Θέμ. ΝΓ' (1942) σελ. 380-382.
- 1943 48. Ἀναίρεσις παρεμπιπτουσῶν ἀποφάσεων, εἰς Ἀρχεῖον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου Ι' (1943) σελ. 12-34.
49. Ἄμυνα κατὰ δεδικασμένου ἀθεμίτως κτηθέντος, ἐν Θέμ. ΝΔ' (1943) σελ. 73-78, 138-144 καὶ 185-186.
50. Ἐνστάσεις ἐκκρεμοδικίας καὶ συναφείας καὶ προϋποθέσεις αὐτῶν. Σχόλιον ὑπὸ Ἐφ. Θεσ. 182/1942 καὶ Πρωτ. Θεσ. 13/1942 εἰς Ἀρχεῖον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (1933) σελ. 595-605.
- 1946 51. Ἐπιμέλεια θετῶν τέκνων θανόντος τοῦ θετοῦ γονέως, ἐν Ἀρμ. Α' (1946) σελ. 225-234.
52. Ἐπὶ τῶν προϋποθέσεων ἀναγνωρίσεως κινεζικῆς ἀποφάσεως ἀπαγγελούσης διαζύγιον Ἑλλήνων ὑπηκόων. Σχόλιον ἐπὶ ἀποφάσεως εἰδικοῦ δικαστηρίου Σαγκάης 8-11-1938, ἐν ΕΕΑΝ παρ. ε' (1946) σιλ. 41-45.
53. Περὶ τοῦ τρόπου ἐκπροσωπήσεως τῆς ἐταιρείας ἐπὶ ἀντιδικίας μετὰ τοῦ ἐκ-προσωπούντος αὐτὴν καὶ ζητήματα ἐκ τῆς ἐκδόσεως νέων μετοχῶν ἐν ἀπω-λείᾳ παλαιῶν. Γνωμοδότησις ἐν Θέμ. ΝΖ' (1946) σελ. 202-203.
54. Κῦρος ἐγγυήσεως δοθείσης παρ' ὁμορρύθμου ἐταιρείας. Γνωμοδότησις ἐν ΕΕΝ ιγ' (1946) σελ. 172-175.
- 1947 55. Ἐνέχυρον ἐκμισθωτοῦ ἐπὶ εἰσκομισθέντων (ἄρθρ. 604-607 Α.Κ.), Ἀθῆναι (1947) σελ. 128.
56. Ζητήματα ἐκ ρήτρας εἰς ξένον νόμισμα συνομολογηθείσης ἐν τῇ ἡμεδαπῇ. Γνωμοδότησις ἐν Θέμ. ΝΗ' (1947) σελ. 92-94.
57. Περὶ τῆς τύχης τοῦ ἐργολαβικοῦ μισθοῦ ἐπὶ τιχαίας καταστροφῆς τοῦ ἔργου κατὰ τὸ Ρωμαϊκὸν Δίκαιον καὶ ζητήματα ἐκ τοῦ ὁρισμοῦ αὐτοῦ εἰς ρήτραν χρυσοῦ. Γνωμοδότησις ἐν Θέμ. ΝΗ' (1947) σελ. 406-408.
58. Περὶ ἐγκαταστάσεως διὰ διαιθήκης ὑπὸ αἴρεσιν θίγουσαν τὴν ἐλευθερίαν τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως. Γνωμοδότησις ἐν ΕΕΝ ιδ' (1947) σελ. 361-362.
59. Περὶ ἐπιδόσεως δικογράφων εἰς τόπον ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος. Γνωμοδότησις ἐν Ἀρμ. Α' (1946-1947) σελ. 83-85.
60. Ζητήματα ἐκ τῆς διαιτητικῆς ρήτρας τῆς μὴ ἐξελιχθείσης μέχρι διορισμοῦ διαιτητῶν. Γνωμοδότησις ἐν Ἀρμ. Α' (1946-1947) σελ. 148-149.
61. Περὶ τῆς ἀντιθέσεως μελλούσης ἐν ἐκδοθῇ ἀλλοδαπῆς ἀποφάσεως εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ τῆς ἐπιρροῆς τοῦ γεγονότος τούτου ἐπὶ τῆς ἐνστάσεως τῆς ἐκκρεμοδικίας. Γνωμοδότησις ἐν Ἀρμ. Α' (1946-1947) σελ. 356-359. (Ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ καθηγητοῦ Γ. Μαριδάκη).

- 1948 62. Νομικὰ ζητήματα μετά τὴν βουλγαρικὴν κατοχὴν, 'Αρμ. Β' (1948) σελ. 49-60 καὶ 97-114.
63. Ἀμοιβαῖαι ἀπαιτήσεις ἐπὶ συμψηφισμοῦ, Θεσσαλονίκη (1948) σελ. 75.
64. Γενικὴ Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἑνοχικὸν Δίκαιον ἐν Ἐρμ. ΑΚ, Γεν. Εἰσ. Ἔνοχ. (1948) σελ. 1-23.
65. Ὁ πλειστηριασμὸς καὶ αἱ ἴδιορρυθμίαι αὐτοῦ. Γνωμοδότησις ἐν ΕΕΝ ιε' (1948) σελ. 700-702.
66. Τὸ τεκμήριον συναποβιούντων κατὰ τὴν ἀπαγωγὴν τῶν Ἰσραηλιτῶν εἰς φούρους. Γνωμοδότησις ἐν Ἐρμ. Β' (1948) σελ. 14-16.
67. Ἡ προθεσμία τρεπῆς εἰς ὑποθήκην προσημειώσεως ἐγγραφείσης δυνάμει προεδρικῆς ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ἐπὶ συναλλαγματικῆς ἐν Ν.Δ. τῆς 13/19 Σεπτεμ. 1925. Γνωμοδότησις ἐν Ἐρμ. Β' (1948) σελ. 206-209.
68. Τὸ ἐφαρμοστέον δίκαιον διὰ τὸν καθορισμὸν διὰ τεκμηρίων τῆς σειρᾶς θανάτου γονέων καὶ τέκνων. Γνωμοδότησις ἐν Ἐρμ. Β' (1948) σελ. 259-264.
69. Περὶ τοῦ δικαιώματος ἰδιοκατοικήσεως παρά τινος τῶν συγκυρίων ἐν ἀρνήσει τῶν λοιπῶν. Γνωμοδότησις ἐν Ἐρμ. Β' (1948) σελ. 322-323.
70. Ἡ ἔννοια τῶν ὁργανισμῶν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ ἡ εἰσφορὰ τῆς Ἰσραηλινῆς κοινότητος εἰς τὸ IKA. Γνωμοδότησις ἐν Ἐρμ. Β' (1948) σελ. 381-382.
71. Constantin Periphanakis, *La théorie grecque du droit et le classicisme actuel*, (1946). Βιβλιοκρισία ἐν ΕΕΝ ιε' (1948) σελ. 381-382.
- 1949 72. Περὶ τῆς ἀναστολῆς; ὑπὸ τοῦ δικαιοστασίου τῆς προθεσμίας πρὸς δήλωσιν τοῦ τρίτου ἐπὶ κατασχέσεως εἰς χεῖρας του. Γνωμοδότησις ἐν Ἐρμ. Γ' (1949) σελ. 13-14.
73. Ζητήματα ἐκ τῆς ἐκχωρήσεως τῆς ἀπαιτήσεως ἐξ ἀσφαλιστικῆς ἀποζημιώσεως πρὸς ἀσφάλειαν ἐτέρας ἀπαιτήσεως. Γνωμοδότησις εἰς Νέον Δικ. Ε' (1949) σελ. 259-261.
74. Ἐρμηνεία τῶν ἄρθρων 440-452 ΑΚ περὶ συμψηφισμοῦ ἐν Ἐρμ. ΑΚ (1949) σελ. 47.
- 1950 75. *L'influence du code civil au point de vue de la technique juridique en Grèce. Extrait de la sémaine internationale de droit* (1950) σελ. 23.
76. Ἐρμηνεία τῶν ἄρθρ. 120 καὶ 126 Εἰσ. Ν. ΑΚ περὶ δικαστηρίου κληρονομίας καὶ διεθνῶς δικαιοδοσίας ἐν Ἐρμ. ΑΚ, Εἰσ. Ν. ΑΚ (1950) σελ. 12.
77. Γ. Μαριδάκη, 'Ιδιωτικὸν Διεθνὲς Δίκαιον, Α' Γενικαὶ Ἀρχαὶ, (1949). Βιβλιοκρισία ἐν Ἐρμ. Δ' (150) σελ. 107-111..
78. Περὶ τοῦ νομικοῦ χερακτηρισμοῦ τῆς πωλήσεως ἐμπορευμάτων εἰς ὥρισμένον χῶρον ξένου καταστήματος. Γνωμοδότησις ἐν Ἐρμ. Δ' (1950) σελ. 581-582.
- 1951 79. Περὶ τῶν εἰσφορῶν τοῦ ταμείου ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως προσωπικοῦ ἐταιρειῶν πετρελαιοειδῶν. Γνωμοδότησις ἐν Θέμ. ΞΒ' (1951) σελ. 323-325.
80. 'Ἐννοια ἐγκαταστάσεως ἐν διαθήκῃ κατὰ τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον. Γνωμοδότησις ἐν ΕΕΝ ιη' (1951) σελ. 247-250.
81. Περὶ τῶν διατάξεων τῶν ἐφαρμοζομένων εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς Ἰσραηλιτικὴν Κοινότητα Θεσσαλονίκης. Γνωμοδότησις ἐν Ἐρμ. Ε' (1951) σελ. 525-527.
- 1952 82. Περὶ τοῦ κύρους τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων τοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου. Γνωμοδότησις ἐν Θέμ. ΞΓ' (1952) σελ. 89-90.
83. 'Ἐρμηνεία τῶν ἄρθρ. 51-56 ΑΚ περὶ κατοικίας ἐν Ἐρμ. ΑΚ, Γενικαὶ Ἀρχαὶ (1952) σελ. 19.

84. Der Rechtsmissbrauch nach dem griechischen EGB, ἐν Festgabe für Martin Wolff (1952) σελ. 49-66.
85. Περὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν δήμων καὶ κοινοτήτων ἐπὶ τῶν ἔξυπηρετούντων τὰς ἀνάγκας αὐτῶν ὑδραγωγείων. Γνωμοδότησις ἐν EEN 10' (1952) σελ. 339-341.
86. Ζητήματα ἐκ τῆς συμβάσεως κατασκευῆς λιμένος Θεσσαλονίκης. Γνωμοδότησις ἐν Ἀρμ. Στ' (1952) σελ. 561-568.
87. Περὶ ζητημάτων τινῶν ιθαγενείας καὶ τοῦ τεκμηρίου συναποθιούντων. Γνωμοδότησις εἰς Νέον Δικ. Η' (1952) σελ. 60-62.
- 1953 88. Ἀναγνωριστικαὶ ἀγωγαὶ ἐπὶ ὡρίμων ἀπαιτήσεων, ἐν EEN κ' (1953) σελ. 921-927.
89. Ζητήματα ἐκ τῆς παρὰ τοῦ ἐταίρου δημιουργίος ἐμπορίας ὁμοίας πρὸς τὴν ἐμπορίαν τῆς ἐταιρείας. Γνωμοδότησις ἐν Θέμ. ΞΔ' (1953) σελ. 361-362.
90. Τὸ δημοκρατικὸν καὶ φιλελεύθερον πνεῦμα τῶν πολιτευμάτων τοῦ Ἀγῶνος, Θεσσαλονίκη (1953) σελ. 27.
91. Die Kommorientenvermutungen im internationalen Privatrecht, ἐν Festschrift für Rudolf Laun (1953) σελ. 693-705.
92. Die Prozessstandschaft im internationalen Prozessrecht, ἐν Festschrift Hans Lewald (1953) σελ. 471-484.
93. Ἐρμηνεία τῶν ἄρθρ. 496-512 περὶ δωρεᾶς ἐν Ἀρμ. AK, Εἰδ. Ἔνοχ. (1953) σελ. 70.
94. Ζητήματα ἐκ τῶν ἀπαλλοτριώσεων τῶν κηρυχθεισῶν πρὸ τοῦ πολέμου. Γνωμοδότησις ἐν Ἀρμ. Γ' (1953) σελ. 488-492.
95. Περὶ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως ἐκμεταλλεύσεως μεταλλείων ὡς ἐργολαβίας καὶ τῶν ἐκ ταύτης ζητημάτων. Γνωμοδότησις εἰς Νέον Δικ. Θ' (1953) σελ. 589-591.
- 1954 96. Θέματα ἐρμηνείας τοῦ ἄρθρ. 921 AK καὶ ζητήματα δεδικασμένου εἰς πολιτικὰς δίκας ἐκ ποινικῶν ἀποφάσεων. Σχόλιον ὑπὸ Ἐφ. Πατρ. 172/1953 Νέον Δικ. Ι' (1954) σελ. 12-42.
97. Περὶ τῆς ἐτεροδικίας ἐπὶ ἀλλοδαπῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ περὶ τῆς διεθνοῦς δικαιοδοσίας τῶν Ἑλληνικῶν δικαστηρίων ἐπὶ ὑποθέσεων ἀθεμίτου ἀνταγωνισμοῦ. Γνωμοδότησις ἐν Ἀρμ. Η' (1954) σελ. 523-526.
- 1955 98. Le droit musulman en Grèce, ἐν Annales de la Faculté de droit d'Istanbul (1955) σελ. 129-141.
99. Ἐπισκόπησις νομολογίας ἴδιωτικοῦ διεθνοῦς δικαίου, εἰς Zeitschrift für ausländisches und internationales Privatrecht XX (1955) σελ. 144-157.
100. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μαρτύρων εἰς τὰς ἀστικὰς δίκας τοῦ Βυζαντίου, εἰς Πεπραγμένα τοῦ Θ' Διεθν. Βυζαντινολογικοῦ Συνεδρίου Θεσσαλονίκης, τ. Β' (1955) σελ. 24-32.
101. Ἐρμηνεία τοῦ ἄρθρ. 6 Εἰσαγ. N. AK περὶ δικαίου Ἰσραηλιτῶν καὶ Μουσουλμάνων ἐν Ἀρμ. AK, Εἰσ. N. AK (1955) σελ. 12.
102. Περὶ τοῦ κύρους ὁμορρύθμου ἐταιρείας περιεχομένης παραχώρησιν ποσοστοῦ εἰς ἐταῖρον μεγαλύτερον τοῦ ἀναλογούντος πρὸς τὴν ἀξίαν τῆς εἰσφορᾶς του. Γνωμοδότησις ἐν Θέμ. ΞΣΤ' (1955) σελ. 2-3.
103. Περὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ἐπικοίνου ἀκινήτου καὶ ἀναδείξεως τοῦ συγκυρίου ὡς ὑπερθεματιστοῦ. Γνωμοδότησις ἐν Ἀρμ. Θ' (1955) σελ. 455-457.
- 1956 104. Die Garantien der richterlichen Unabhängigkeit in Griechenland, ἐν Deutsche Richterzeitung XXXIV (1956) σελ. 46-48.
105. Ζητήματα ἐκ τῆς ἐξ ἀδιαθέτου κατανομῆς κληρονομίας. Γνωμοδότησις ἐν NoB Δ' (1956) σελ. 347.

- 1957 106. Περὶ τῆς συνταγματικότητος τῶν δημοτικῶν μονοπωλείων καὶ δὴ τοῦ προνομίου ἐκμεταλλεύσεως ἀεριόφωτος τοῦ Δήμου Ἀθηναίων. Γνωμοδότησις ἐν NoB Δ' (1956) σελ. 671-678, (ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν καθ. Γ. Μ. Μαριδάκη καὶ Ἀ. Θ. Βεγλερῆ).
107. American-Greek private international law, εἰς Bilateral studies in private International Law, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν καθηγητῶν A. Ehrenzweig καὶ A. Yianopoulos (1957) σελ. III.
108. La compétence internationale aux conférence de la Haye de droit international privé, ἀνάτυπον ἐκ τῶν Mélanges Spiropoulos (1957) σελ. 16.
109. Αἱ χριστιανικαὶ βάσεις τῆς Δημοκρατίας, ἀνάτυπον ἐκ τῶν Πρακτικῶν τοῦ Α' ἐν Ἀθήναις Ἑλληνοχριστιανικοῦ Συνεδρίου (1957) σελ. 9.
110. Περὶ τοῦ δεδικασμένου ἐξ ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ περὶ τῆς ἀντιθέσεως τοῦ ἄρθρ. 953 τοῦ ν. 2366/1953 πρὸς τὴν περὶ ισότητος συνταγματικὴν ἐπιταγὴν. Γνωμοδότησις ἐν EEN κδ' (1957) σελ. 294-297.
111. L'exécution en Grèce des sentences arbitrales étrangères, Revue de l'arbitrage No 3, (Juillet - Septembre 1957).
- 1958 112. Περὶ τοῦ νομικοῦ καθεστώτος τῆς ἔλευθερας γιουγκοσλαυικῆς ζώνης Θεσσαλονίκης. Γνωμοδότησις ἐν EEN κε' (1958) σελ. 14-17, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ καθ. Δημ. Εὐρυγένη.
- 1959 113. Κατάσχεσις ἀσυγκομίστων καρπῶν μεμισθωμένου κτήματος. Τόμος Τριανταφύλλοπούλου (1959) σελ. 407-429.
- 1960 114. Zum Begriff der Gegenseitigkeit bei der Anerkennung der ausländischer Urteile, Festschrift Schätzl (1960) σελ. 149-158.
- 1961 115. Διεθνής δικαιοδοσία τῆς Ἑλληνικῆς πολιτείας καὶ συντηρητικὴ κατάσχεσις. Γνωμοδότησις εἰς Νέον Δικ. ΙΣΤ' (1960) σελ. 525-526.
116. Ζητήματα ἐκ τῆς ἐκκαθαρίσεως ὁμορρύθμου ἐταιρείας. Γνωμοδότησις εἰς NoB Η' (1960) σελ. 881-882.
117. Arbitrage étranger et arbitrage international en droit privé, Revue critique de droit international privé (1960) σελ. 1.
118. La compétence internationale en droit privé, Recueil des Cours de l'Academie de droit international, La Haye (1961) σελ. 155-267.
119. Les principes de la convention de New York sur la reconnaissance et l'exécution des sentences arbitrales étrangères, Mélanges Egawa (1961) σελ. 33-67.
120. Recht und Rechtsprechung im heutigen Griechenland, Universitas (1961) σελ. 273-278.
- 1962 121. Θετικισμὸς καὶ ἴδεαλισμὸς εἰς τὸ δίκαιον. Διάλεξις, Βόλος (1962).
122. Ἐρμηνεία ἄρθρ. 99 Εἰσ. Ν. ΑΚ περὶ κληρονομίας κληρικῶν καὶ μοναχῶν ἐν Ἐρμ. ΑΚ, Εἰσ. Ν. ΑΚ (1962) σελ. 11.
- 1963 123. Οἱ Βαλκανικοὶ πόλεμοι καὶ ἡ σημασία αὐτῶν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ἔθνους. Λόγος ἐκφωνηθεὶς τὴν 26ην Οκτωβρίου 1962 ἐν τῇ μεγάλῃ αιθούσῃ τῶν τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου, Θεσσαλονίκη (1963).
- 1964 124. Reconnaissance et exécution des jugements étrangers en matière patrimoniale rapport sur l'avant-projet de convention sur la reconnaissance et exécution des jugements étrangers. Actes et documents de la session extraordinaire (13 au 26 Avril 1966). Conférence de la Haye de droit international privé (Mai 1964) σελ. 24-47.
- 1965 125. Κοινωνικοὶ ρυθμοί. Διάλεξις δημοσιευθεῖσα εἰς περιοδικὸν «Διαλέξεις», τεῦχος 2, σελ. 16. Θεσσαλονίκη (1965).

126. Le témoignage dans le procès civil en droit byzantin, Recueil de la société Jean Bodin, Tome XVI: La preuve. Bruxelles (1965) σελ. 613-634.
127. L'usage qui est fait par la jurisprudence du droit comparé, Revue Hellénique de droit international, 18ème année (1965) σελ. 301-307.
- 1966 128. Étapes dans le règlement international de l'arbitrage privé, Recueil des travaux relatifs au droit étranger et droit comparé, volume 4. Beograd, (1966) σελ. 109-129.
129. Πλειστηριασμός. 'Αρθρον εἰς τὸν συμπληρωματικὸν τόμον τῆς Οἰκονομικῆς καὶ Λογιστικῆς Ἑγκυκλοπαιδίας, 'Αθῆναι (1966).
130. Συνταγματική δύναμις τῶν κανόνων τῆς ἐκκλησίας, εἰς Ἐπιστημονικὴν Ἐπετηρίδα Σχολῆς Νομικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν, τόμ. ΙΙ', Τιμητικὸς Τόμος ὑπέρ Ήλ. Κυριακοπούλου σελ. 1184-1225.
131. Rapports généraux au VIIe congrès international de droit comparé, Uppsala, 6-13 août, (1966), publiés sous la direction de Ake Malmström et Stig Strömlholm, Stockholm σελ. 361-376.
- 1967 132. Θέματα συνεχίσεως ὁμορρύθμου ἐταιρείας παρ' ἀνηλίκου κληρονόμου. Γνωμοδότησις ἐν Ἐπιθ. Ἐμπ. Δικ. ΙΗ' (1967) σελ. 149.
133. Prospettive del Diritto Internazionale Privato (Osservazioni al Progetto Italiano di Legge del Diritto Internazionale Privato) Instituto per la documentazione gli studi legislative, Milano 1968, σελ. 317-332.
134. La compétence internationale exclusive en droit privé, Studi in onore di Antonio Segni, 2ος τόμος σ. 199-226.
- 1968 135. Καλὴ πίστις ώς στοιχεῖον τακτικῆς χρησικτησίας καὶ βάρος τῆς ἀποδείξεως. Γνωμοδότησις ἐν NoB 16 σ. 801-803.
136. Les compétences exorbitantes dans les travaux de la Conférence de droit international privé de la Haye, Revue Roumaine des Sciences Sociales, tome 12 (1968) σελ. 175-186.
137. Les conflits de la loi nationale avec les traités internationaux, εἰς Rapports généraux au VIIe congrès international de droit comparé, Stockholm (1968) σελ. 361-375.
138. Deux conventions multilatérales récentes sur la reconnaissance des jugements étrangers εἰς Rivista di diritto internazionale privato e processuale, ottobre - dicembre 1968 σελ. 745-779.
- 1969 139. Convention sur la reconnaissance et l'exécution des jugements étrangers en matière civile et commerciale. Rapport explicatif, Actes et documents. La Haye (1969) σελ. 360-388.
140. 'Αντισυνταγματικότης νόμου ἐκδιδομένου ἐν ὅψει ὡρισμένης διαφορᾶς. Γνωμοδότησις ἐν Ἀρμ. 1969 σελ. 321-324.
141. 'Επέκτασις τῆς δυνατότητος παρακρατήσεως τοῦ ἐκπλειστηριάσματος παρὰ τοῦ ὑπερθεματιστοῦ καὶ εἰς τοὺς ἔχοντας τίτλον πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης. Γνωμοδότησις ἐν Ἀρμ. 1969 σελ. 489-490.
142. Einverständliche Scheidung und Erleichterung der Scheidung durch das Prozessverhalten der Parteien, Festschrift für Hans Schima zum 75. Geburtstag, Wien 1969, σελ. 153-173.
143. Οὐσιώδη γνωρίσματα τῆς διαδικασίας εἰς τὸν πρῶτον βαθμὸν κατὰ τὴν νέαν Πολιτικὴν Δικονομίαν, Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρίς Σχολῆς Νομικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν, τόμ. ΙΔ' γ, Χαρμόσυνον Δημητρίῳ Ι. Καρανίκᾳ. Θεσσαλονίκη (1969) σελ. 773-792.

144. Les preuves en droit international privé hellénique, Atti del 3o Congresso internazionale di diritto processuale civile. Milano 1969 σελ. 121-139.
- 1970 145. Ζητήματα τῶν Ἱερῶν Πατριαρχικῶν καὶ Σταυροπηγιακῶν Μονῶν. Γνωμοδότησις εἰς NoB 18 σελ. 3-6.
146. Προλεγόμενα ἐπὶ τῇ ἐνάρξει ἑκδόσεως περιοδικοῦ «Δίκη», Δ 1 (1970) σελ. 3-6.
147. Τόκοι τῶν πίνακα κατατάξεως καταταγεισῶν ἀπαιτήσεων καὶ ἔκτασις τῆς παύσεως αὐτῶν ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας. Γνωμοδότησις ἐν Ἀρμ. 1970 σελ. 11-12.
148. Καθ' ὅλην ἀρμόδιον δικαστήριον πρὸς ἑκδίκασιν ἀνακοπῆς κατὰ διαταγῆς πληρωμῆς. Γνωμοδότησις ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ καθ. Κων. Κεραμέως εἰς Δ1 (1970) σελ. 660-664.
- 1971 149. Ἐκποίησις ὑπὸ Μονῶν Ἀγίου ὄρους ἀπροσόδων μοναστηριακῶν ἀκινήτων ἐκτὸς τῆς περιοχῆς αὐτοῦ. Γνωμοδότησις ἐν NoB 19 σελ. 298-300.
150. Αἱ διεθνεῖς συμβάσεις τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ ἡστικὸν δικονομικὸν δίκαιον, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς ὑφηγ. Πελαγίας Γέσιου-Φαλτσῆ, Θεσσαλονίκη (1971).
151. Αἱ βάσεις τῶν πολιτευμάτων τοῦ Ἀγάνος, Ἀφιέρωμα εἰς τὰ 150 χρόνια ἀπὸ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821. (Δημοσιεύματα Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν) Θεσσαλονίκη (1971).
- 1972 152. La séparation des pouvoirs dans les constitutions helléniques de la guerre de l'indépendance (1821-1827) Balcanica III, Beograd (1972).
- 1973 153. Πέρι τοῦ ἐπιτρεπτοῦ ἢ μὴ λήψεως φωτογραφιῶν τῶν ἐν ταῖς Μοναῖς τοῦ Ἀγίου ὄρους φυλασσομένων. Γνωμοδότησις ἐν Ἀρμ. 1973, σελ. 128 ἐπ.
154. Ζητήματα ἐκ τῆς ἀνάγκης ὑπάρξεως ἀπαντήσεως βεβαίας καὶ ἐκκαθαρισμένης εἰς τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκτέλεσιν. Γνωμοδότησις ἐν NoB 20, σελ. 443 ἐπ.
155. Προθεσμία προσβολῆς πρᾶξεων ἐκτελέσεως, Γνωμοδότησις ἐν Δ 4, σελ. 147 ἐπ., ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς ὑφηγ. Πελαγίας Γέσιου-Φαλτσῆ..
156. Πνευματικὴ ἀκύρωσις καὶ λύσις τοῦ γάμου. «Υπόμνημα πρὸς τὴν Συνοδικὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῶν Νομοκανονικῶν ζητημάτων, Δ 5, σελ. 437 ἐπ.
157. Τράπεζαι ὑπὸ ἐκκαθάρισιν. Γνωμοδότησις ἐν NoB 20, σελ. 870 ἐπ.
158. Κληρονομία Ἰσραηλιτῶν. Γνωμοδότησις ἐν NoB 20, σελ. 1131 ἐπ.
- 1974 159. La convention de la Haye sur l'administration internationale des successions. Anuario de Derecho International I (1974), Facultad de Derecho, Universidad de Navarra.
- 1975 160. Das synodalsystem in der orthodoxen Kirche von Griechenland. Festschrift Nikolaus Grass, Innsbruck (1974/1975).

Τοιοῦτος ὑπῆρξεν ὁ ἀνὴρ, τοῦ ὄποιου τῶν ὑπηρεσιῶν ἐστερήθη μᾶλλον προώρως ἢ Ἐταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν.